

**rijksuniversiteit
groningen**

Jaarverslag 2014

**Dierexperimentencommissie
Rijksuniversiteit Groningen**

Dr. Jochum Prop
secretaris DEC-RUG

Adressen

post	Ant. Deusinglaan 1, huiscode FA29 9713 AV Groningen
e-mail	J.Prop@umcg.nl (secretaris) secrdec.umcg@umcg.nl (secretariaat)
internet	www.rug.nl/umcg/dec

De DEC-RUG

Samenstelling

De samenstelling van de Dierexperimentencommissie van de Rijksuniversiteit Groningen (DEC-RUG) bleef gedurende het jaar 2014 ongewijzigd. Er werd met mutaties gewacht tot veranderingen in de Wet op de dierproeven ingevoerd zouden worden, wat uiteindelijk pas op 18 december 2014 gebeurde. Zodoende bestond de DEC-RUG uit de volgende personen, met de in de Wet op de Dierproeven genoemde deskundigheden en hun werkdienst, met de proefdierdeskundigen als adviseurs:

Dr. J.H. van der Kolk	voorzitter	dierproeven en bescherming proefdieren	extern
Dr. J. Prop	secretaris	dierproeven	Thoraxchirurgie
Dr. H.J.A. Beldhuis	lid	alternatieven	Univ. Onderw.Centr.
Dr. S.F. de Boer	lid	dierproeven	Gedragfysiologie
Dr. J.J.G. van der Bruggen	lid	ethische toetsing	extern
Drs. A. van der Burg	lid	bescherming proefdieren en alternatieven	extern
Prof. Dr. R.P. Coppes	lid	dierproeven	Celbiologie
Dr. M.M. Faas	lid	dierproeven	Medische Biologie
M. Goris	lid	bescherming proefdieren	Klin. Farmacologie
D. Trul	lid	bescherming proefdieren	extern
Prof. Dr. J. Zaagsma	lid	dierproeven	extern
Prof. Dr. E.A. van der Zee	lid	dierproeven	Molec. Neurobiologie
Drs. M. vd Meulen-Frank	adviseur	proefdierdeskundige	
Dr. C.M.A. Thuring	adviseur	proefdierdeskundige	

Vijf van de DEC-leden zijn niet betrokken bij het verrichten van dierproeven, nl. Beldhuis, Van der Burg, Van der Kolk, Van der Bruggen en Zaagsma. Trul is werkzaam bij Brains on-Line BV, waaraan de DEC-RUG ook adviseert.

Vergunninghouders.

De DEC-RUG is bevoegd proefdieronderzoek te beoordelen voor de RUG inclusief het Universitair Medisch Centrum Groningen (UMCG). De DEC-RUG kan ook aanvragen behandelen voor enkele andere vergunninghouders, te weten Brains on-Line BV, Mucosis BV en Equine Diagnostics. Door IQ Corporation zullen geen aanvragen meer worden ingediend.

Activiteiten DEC-RUG

Vergaderingen

De DEC-RUG kwam in 2014 dertien keer bijeen, waaronder een extra keer voor analyse van nieuwe procedures. De KLEINE-DEC, waarin de voorzitter, vicevoorzitter (een per maand roulerend DEC-lid) en secretaris zitting hebben met de proefdierdeskundigen als adviseurs, kwam 24 keer bijeen. De laatste keer was medio december, om de besluitvorming over aanvragen af te ronden voor de invoering van de wetswijzigingen.

Naast de beoordeling van projectaanvragen, hadden veel besprekingen te maken met de aanstaande wijzigingen in de Wet op de dierproeven. Mogelijke consequenties van de wijzigingen werden twee keer besproken met de voorzitter van het College van Bestuur van de RUG (vergunninghouder); overleg met besturen van de faculteiten Medische Wetenschappen en Wiskunde & Natuurwetenschappen kon pas in januari 2015 plaatsvinden.

Evenals in 2013 bezochten medewerkers van het ministerie van Economische Zaken de Rijksuniversiteit Groningen. De DEC, de proefdierdeskundigen en de Centrale Dienst Proefdieren van de RUG gaven hen uitleg hoe de toetsing, het toezicht en het uitvoeren van dierproeven bij de RUG is georganiseerd. Het is teleurstellend dat weinig van onze suggesties zijn terug te vinden in de opzet van de wet en de uitwerking daarvan.

Verder was de DEC-RUG vertegenwoordigd bij twee workshops van de NVDEC waar de wetwijzigingen werden besproken. Ook werd deelgenomen aan twee bijeenkomsten die werden georganiseerd door het ondersteunende bureau dat de opzet voorbereidde voor de Centrale Commissie Dierproeven (CCD). De CCD is bepalend voor de beoordelingsprocedures van vergunningsaanvragen die in de gewijzigde wet zijn ingevoerd. Doordat de CCD pas eind december werd aangesteld bleef de DEC in het ongewisse over veel aspecten van de procedures.

Door de proefdierdeskundigen van de RUG en de Centrale Dienst Proefdieren werd een bijeenkomst over de Instantie voor Dierenwelzijn (IvD) georganiseerd als vervolg op een bijeenkomst in 2013. Hieraan werd ook deelgenomen door leden van de DEC-RUG.

In het vorig jaarverslag werd genoemd dat het de bedoeling is om automatiseringssysteem voor hun bedrijfsvoering (PRIS) uit te breiden met een onderdeel voor het indienen van vergunningaanvragen bij de CCD. Gezien de onduidelijke situatie rond de aanpassing van de Wet op de dierproeven is dat onderdeel in 2014 nog niet uitgewerkt.

Voor het RUG-jaarverslag dierexperimenteel onderzoek verstrekten de DEC-RUG gegevens. In dit publieksjaarverslag geeft de RUG inzicht in achtergronden en uitvoering van het proefdieronderzoek. Deze verslagen zijn te vinden op de pagina over Onderzoeksethiek van de RUG.

Bij drie cursussen proefdierkunde werd het functioneren van DEC's uitgelegd en werden eindpresentaties van commentaar voorzien. Daarnaast gaven individuele DEC-leden aan onderzoekers informeel advies over het opstellen van aanvragen, met uitleg van de (voor de beoordeling) meest essentiële onderdelen.

Tabel 1: Aantal behandelde aanvragen RUG van 2008 tot 2014

categorie aanvraag	aantal aanvragen*					
	2008	2010	2011	2012	2013	2014
basisprojecten	170	117	136	119	112	119
deelprojecten	337	346	392	344	301	348
reacties	275	235	244	280	265	304
wijzigingen	280	410	473	454	404	450
verlengingen	144	117	80	103	71	678
totaal	1206	1225	1325	1300	1153	1899

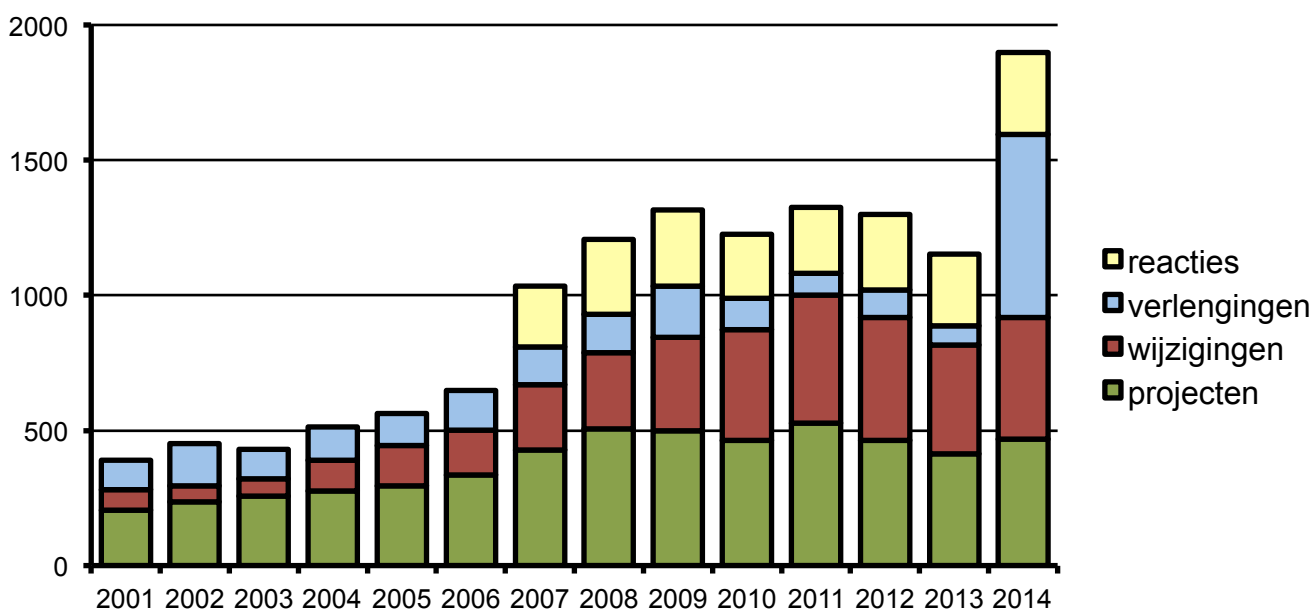
* voor de overzichtelijkheid is 2009 weggelaten

Projectaanvragen.

In tegenstelling tot voorgaande jaren nam het aantal projectaanvragen bij de DEC-RUG in 2014 toe (tabel 1, figuur 1). Dit gold ook voor reacties en wijzigingen. Dat het aantal verzoeken voor verlenging van projecten steeg is het gevolg van de strategie

om projecten vòòr de wijziging van de wet te continueren voor de maximaal toegestane periode van 5 jaren, tot uiterlijk 1 januari 2018.

De DEC-RUG hanteert sinds 2007 voor het aanvragen van dierproeven een structuur met een globale beschrijving van de context van het onderzoek in een basisproject, met daaronder concrete uitwerking van de proeven in deelprojecten. Na het invoeren van de structuur van basis- en deelprojecten nam het aantal ingediende projecten aanvankelijk toe, stabiliseerde zich vanaf 2008, en nam sinds 2012 wat af. In tabel 1 worden de getallen van alle onderdelen weergegeven. Het aantal projecten hoeft niet overeen te komen met het aantal uitgevoerde dierproeven, doordat het aantal dieren in projecten sterk varieert.

Figuur 1: Het totaal aantal aanvragen per jaar ingediend bij de DEC-RUG sinds 2001. Tot 2006 werden reacties (antwoorden op gestelde vragen) niet afzonderlijk geteld.

Het overgrote deel van de aanvragen werd beoordeeld voor de vergunninghouder RUG, inclusief UMCG (tabel 1). Voor de andere vergunninghouders werden gedurende 2014 in totaal 2 basisprojecten en 5 deelprojecten beoordeeld, naast 26 wijzigingsvoorstellen en 40 verzoeken voor verlenging.

Besluiten van DEC-RUG

Bij de DEC-RUG werden 467 aanvragen voor basis- en deelprojecten van de RUG/UMCG ingediend. Daarvan werden 15 niet door de DEC in behandeling genomen omdat ze onvolledig of onbegrijpelijk waren; 10 aanvragen werden tijdens de beoordelingsprocedure teruggetrokken. Om tot een besluit te kunnen komen besprak de KLEINE-DEC de aanvraag van zes (deel-)projecten met de aanvragers, vaak samen met de supervisor.

Uiteindelijk waren er 2 basisprojecten met een deelproject en een apart deelproject waarover de DEC negatief oordeelde: de DEC vond het belang van de twee basisprojecten onvoldoende waarschijnlijk om op te wegen tegen het (mogelijk ernstige) ongerief voor de dieren, en de opzet van een deelproject onuitvoerbaar.

Verder oordeelde de DEC negatief over een wijzigingsvoorstel: de DEC had onvoldoende vertrouwen in de aangepaste proefopzet.

Opmerkelijke kwestie

Aanpassing Wet op de dierproeven

Het is uit bovenstaande al duidelijk dat in 2014 veel aandacht is uitgegaan naar de komende wijzigingen van de Wet op de dierproeven. Om zich daarop voor te bereiden heeft de DEC-RUG bekeken hoe projecten opgesteld kunnen worden en hoe daarover door de DEC kan worden geadviseerd. Door een medewerker van een grote onderzoeksgroep werd daarvoor een oefen-projectaanvraag geschreven, waarin alle samenhangende aspecten van het onderzoek waren opgenomen. Zowel bij het schrijven van de aanvraag door de onderzoeker als bij het beoordelen ervan door de DEC kwam naar voren dat onduidelijk was hoe gedetailleerd het onderzoek moest worden beschreven. De oefen-projectaanvraag werd ook besproken met stafleden van het ondersteunend bureau van de CCD. Hun eerste indruk was dat op grond van een projectbeschrijving in hoofdlijnen geen vergunning zou kunnen worden afgegeven. Verdere discussie leidde tot de conclusie dat in de praktijk door de CCD zal worden aangegeven welke informatie vereist is om een goede afweging over een projectaanvraag mogelijk te maken.

Omdat al wel bekend was dat de eisen aan de samenstelling van DEC's zouden veranderen, heeft de DEC-RUG gezocht naar leden met expertise op specifieke gebieden. Daarvoor is geadverteerd via openbare media. Na een sollicitatie-procedure zijn drie nieuwe leden gevonden. Per 1 januari 2015 is de DEC-RUG in nieuwe samenstelling benoemd.

In de Wet op de dierproeven stond tot 18 december 2014: "*De dierexperimenten-commissie brengt jaarlijks vóór 1 april aan Onze Minister verslag uit van haar werkzaamheden in het afgelopen kalenderjaar.*" Dit artikel is nu vervallen, zodat dit mogelijk het laatste jaarverslag is dat de DEC-RUG schrijft voor de Minister, d.w.z. de inspectie van de NVWA. In komende jaren zal de DEC-RUG haar verslag opstellen om de vergunninghouders te informeren.

Groningen, 19 maart 2015